

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Bernardini Scardaeonii Patauini Presbyteri de Castitate
Libri Septem**

Scardeone, Bernardino

Venetiis, 1542

Adhortatio ad sanctas uirginis ut cognoscant dignitatem] suam, & perstent
in proposito continentiae cap. iiiii

urn:nbn:de:hbz:466:1-30433

D E S A C R I S V I R G.

tempore satis sint : neque quis hic à me de laudibus
uirginitatis præterea esse quærendum putet.
Adhortatio ad sanctas uirgines , ut cognoscant dignita
tem suam , & perstent in proposito uirginitatis ,
& uoto continentia . Cap. IIII.

AD uos modo nobilissimæ uirgines me conuer
tam,quæ & mundum , & omnes illecebras uo
luptatum cōtempsistis pro Christo , cuius filiæ,
& sponsæ estis: perstate quaeso in proposito , nec alium
sponsum cogitate , q̄ hunc ipsum Iesum, qui cum dies,
ac noctes mente, & animo in coelis uersandum est , ubi
ad dexteram Dei sedet : qui illicet sese præbeat cunctis
amandum, nulli tamen hæret arctius, q̄ dicatis sibi desti
natisq; uirginibus.Q uam ob rem non est q̄ præter eū,
quenquam, aut quicquam uobis proponatis habendū
quum hic unus omnia factus sit uobis: dominus uideli
cet pater , frater , & sponsus . Q uid est quod desyde
retis amplius : Maritalis thalamus uester est cœlum:
mundus muliebris , diuina contemplatio , nuptiale do
num , paradisi regnum.Hic erunt uobis perpetuæ, ele
ctissimæq; delitiae:nuptiæ dignitatis , fœlicitatisq; ple
nissimæ: Sponsus asiduus , & gaudia sponsaliorū sem
perna . Non autem extimescenda hic uobis erit tume
scens uteri grauitas, aut partus angustiæ , uel molesta
liberorum educatio , seu mordax sterilitatis fastidium,
sive diuturnus uiduitatis mœror , uel pupillorum gra
uis sarcina, aut ulla deniq; pellicis uana , ac furiosa suspi
tio . O uos ergo fœlices . Q uanto sane dignior, atq;
fœlicior censenda est fœcunditas huiusc uestris spiritua
lis propositi , q̄ terrenarum fertilitas nuptiarum : quan
toq; præstantius esse dignoscitur , nitescere mente , q̄
turgescere uentre:& corde senescere , q̄ hubere lactesc
re:atq; ex mundis uisceribus non in doloribus terram
parere sed cœlum meditationibus, & contemplationis
bus parturire,Sed quid opus hic agere pluribus : Nun

LIBER PRIMVS.

quid parum dignitatis esse uidetur : aut parua ratio ad
amplexandam charius uirginitatem : q[uod] uos diuina scri-
ptura ubiq[ue] Christi sponsas appellest : atq[ue] in reuerentia
tanti sponsi (si dicere licet) uti deas coelestes adorat :
Cant.3
Quam uero pulcher, q[uod] amabilis uideri debeat nitor
ille uirgineus, qui non solum in animo uirginis, sed
& in uultu, & in oculis, & in omni habitu corporis lus-
cet, elegantissime per expressissimam similitudinem effun-
xit his uersibus egregius poeta Catullus.
Ut flos in septis secretus nascitur hortis
Ignotus pecori, nullis contusus aratis.
Quem mulcent auræ firmat sol, educat imber,
Multi illum pueri, multæ optaueræ puellæ.
Sic uirgo dum in tacta manet, dum chara suis: sed
Quum castum amisit polluto corpore florem,
Nec pueris iucunda manet, nec chara puellis.
Diuus quoque Martinus pulcherrima & ipse compara-
tione, quid inter uirgines, uxoresq[ue]; atq[ue] corruptas inter-
sit, præclare suis discipulis inter eundum, ad oculum
suo sic digito monstrauit. Refert enim Serenus Sulpi-
cius uitæ eius elegantissimus scriptor, hunc, quū aliquan-
do per à mœnia prata lōge, lateq[ue]; patentia pertransiret;
in quibus forte alibi errabant boues, alibi sues terrā de-
more rostro uertebat: pars uero alia extabat tota à mœ-
nissima, quæ quum nulli iniuriaæ esse tobnoxia, mira flo-
rum uarietate nitiebat: atque tunc pro tempore uernans
suauissimo odore fragrabat. Refert in quam hunc in
prato medio constituisse, & conuersum ad suos, qui eum
disciplinaræ gratia se tabantur, dixisse. Respicie filii, & in-
telligite quid de uirginum, coniugatorumve præstantia
sit censendum. Hæc pars quam pecus depascit, speciem
nobis connubii exhibet: quæ et si non amisit ex eo pro-
sus gratiam, atq[ue] herbescensem uirtutatem, decus tas-
men ita perdidit, ut pristinam illam florum dignitatem,
qua nuper tantu[m] placuit, nequaquam retineat amplius.

DE SACRIS VIRG.

Illa uero , quam sues sic subuertunt in amœna , & for-
dida , fœdam fornicationis imaginem reddit . At illa
integra & intacta portio , quam certis uernantem flo-
ribus , & suaue oientem , & quæ nullam pedum sensit
injuriam , & quæ tanta flosculorum diuersitate prædi-
ta contemplantium animos mira uarietate delectat ,
pulchritudinem , & gratiam uirginitatis ostendit . Bea-
ta species , & Deo digna : cui nihil potest merito com-
parari . Quantum errant ergo hi , qui coniugio for-
nitionem , & uirginitati nuptias æquandas censem ,
miseri , inqui , ac stulti iudices . Verum hæc à sapien-
tibus tenenda distinctio est : ut uirginitas spectet ad glo-
riam , coniugium concedatur ad ueniam , fornicatio
imputetur ad culpam . Hæc beatus Martinus scite ade-
modum , atq; præclare ; nos pergamus ad reliqua .

Q uanta constantia pleræq; puellæ uirginitatis
propositum tenuerunt . Cap. V.

Jud. 17 Matth. 11 2. Reg. 1

Grandis profecto constantia est : & eximia , atq;
admirabilis abdicatio : totum scilicet in holos
caustum offerre sese Deo . Alii uitulos , aut
ariete^s , domos , agros , aurum , argentumve , aut alia
eiusmodi extranea uota in templis offerunt : at uirgo
sacra semetipsam deuouet . Et hoc est uotum Nazar
æi , quod est super omne uotum insignius , id est uo
tum seipsum ut de Christo dictum est , quoniam Nas
zareus uocabitur . Anna quidem uouit Deo fructum
uentris sui , & ei Samuelem filium consecravit , at uero
semetipsum consecrare longe perfectius est : et cum
etis uotis oblationibus , hostiisq; præstantius . Q uod
qui facit , imitator sane Christi est , qui obtulit semetips
um pro nobis . O uera , & digna hostia , Deoq; gra
tissima : quam qui sic offert dicere merito potest : (quis
cunque sit ille) Viuo autem iam non ego , uiuit uero
in me Christus . Talis enim uirgo à domino requi
ritur , quæ solummodo cogitet quæ sui domini sunt ;
ut sit